

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

C 7 Kasım 2019

Sayı : 30824082/610-261585
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (5 Adet- 5 Sayfa)
- Cevap yazısı (43 Adet, 79 Sayfa)

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN LÜTFÜ TÜRKKAN'IN
TBMM 7/13100 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

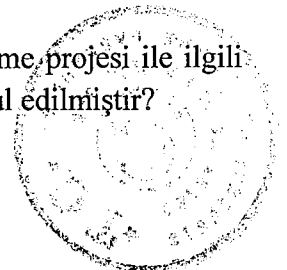
Kocaeli'nin Gebze ilçesindeki Ballıkayalar Tabiat Parkı'nda 17 bin ağacın kesilmesine yol açacak Kuzey Marmara Otoyolu Bağlantı Yolları Projesi, Çevre Mühendisleri Odası'nın Bakanlığa yaptığı itiraza ve Kocaeli Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nun olumsuz görüş bildirmesine rağmen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

Söz konusu projeyle ilgili ÇED raporunun uygun inceleme yapılmadan kabul edildiğini ifade eden Çevre Mühendisleri Odası, itiraz dilekçesinde, güzergahta nesli tehlike altında olan birçok kuş türü bulunduğunu ifade etmiş, yapımı planlanan yolun yolculuk süresini 35 dakika kısaltacağı öngörülerek "Sürenin bu kadar kısaltılmasının; Ballıkayalar gibi 200 milyon yıllık süreçte oluşmuş bir tabiat parkını yok etmeye, bölgedeki mevcut tarım arazileri ile 17 bin adet ağacın kesilmesine değmeyeceği aşıkardır." denilmiştir. Olumsuz görüş ve itirazlara rağmen onaylanan proje kapsamında önümüzdeki günlerde çalışmaların başlaması beklenmektedir.

Ayrıca bağlantı yollarının büyük zarar vereceği Gebze Ballıkayalar Tabiat Parkı'na bir darbe de eski İstanbul yolunun genişletilmesi çalışmaları için vurulacaktır. 200 milyon yıllık süreçte oluşan Marmara bölgesinin en önemli doğa harikalarından olan Gebze Ballıkayalar bölgesine büyük zarar vereceği iddia edilen yol genişletme projesi ile ilgili imar değişikliği de geçtiğimiz günlerde Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Meclis Toplantısı'nda kabul edilmiştir.

Bu bilgiler çerçevesinde;

- 1- Kocaeli'nin Gebze ilçesindeki Ballıkayalar Tabiat Parkı'nda 17 bin ağacın kesilmesine yol açacak Kuzey Marmara Otoyolu Bağlantı Yolları Projesi, Çevre Mühendisleri Odası'nın Bakanlığa yaptığı itiraza ve Kocaeli Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nun olumsuz görüş bildirmesine rağmen Bakanlığınız tarafından hangi gerekçelerle onaylanmıştır?
- 2- Çevre Mühendisleri Odası'nın ve Kocaeli Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nun olumsuz görüşü neden dikkate alınmamıştır?
- 3- Söz konusu projeyle ilgili ÇED raporu kabul edilmeden önce yeterli inceleme yapılmış mıdır? Bu konuda yapılan incelemenin ve ÇED raporunun sonuçları nasıldır?
- 4- Güzergahta nesli tehlike altında olan birçok kuş türünün bulunduğu dikkate alınmış mıdır? Nesli tehlikede olan bu kuş türlerinin yaşamlarını sürdürebilmesi için ne gibi tedbirler alınmıştır?
- 5- Yolculuk süresini 35 dakika kısaltacak gerekçesiyle Ballıkayalar gibi 200 milyon yıllık süreçte oluşmuş bir tabiat parkının yok olması, bölgedeki mevcut tarım arazileri ile 17 bin adet ağacın kesilmesi neden göz ardı edilmektedir? Bunun adı doğa katliamı değil midir? Bu konuda Bakanlık olarak açıklamanız nedir?
- 6- Gebze Ballıkayalar bölgesine büyük zarar vereceği iddia edilen yol genişletme projesi ile ilgili imar değişikliği hangi gerekçelerle Kocaeli Büyükşehir Belediye Meclisi'nde kabul edilmiştir?

CEVAPLAR

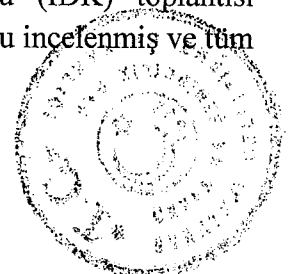
1,2-Proje kapsamında, Nihai ÇED Raporu'nda belirtildiği üzere, Sakarya Orman Bölge Müdürlüğü, İzmit Orman İşletme Müdürlüğü tarafından hazırlanan İnceleme Değerlendirme Formu'nda projenin ormanlar ve ormancılık çalışmalarına olumsuz herhangi bir etkisinin bulunmadığı, yapılacak ulaşım yolu tesisi kamu yararı olduğundan orman halk ilişkisi açısından, bir sakınca doğurmayacağının düşünüldüğü belirtilmiştir. Nihai ÇED Raporunda projenin önemli çevresel etkileri ve alınacak önlemler ayrıntılı olarak taahhüt edilmiştir.

Konu 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun Ek:4. Maddesi ve 57. Maddesi (g) bendi gereğince Kocaeli Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge komisyonu gündemine alınmıştır. Kocaeli Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nu tarafından yukarıda bahsedilen gerekçeli rapor, Kocaeli Çevre Şehircilik İl Müdürlüğünce hazırlanan ve raportör raporunu 'da içeren işlem dosyası incelenmiş ve projenin gerçekleşeceği güzergahta yerinde inceleme yapılmış olup yapılan çalışmalar sonucunda 28/06/2018 tarih ve 605 sayılı karar alınmıştır. Bahse konu kararda; kararın alınmasına sebep olan teknik gerekçeler açıklanmış olup kararın sonuç kısmında; "...Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından anılan yazı ve eklerinde belirtilen güzergahın geçirilmesinin zorunlu olduğuna dair gerekçeler dikkate alındığında 728 Sayılı İlke Kararı'nın1 inci maddesinin (a) bendindeki "kesin yapı yasağı olmakla birlikte, resmi ve özel kuruluşlarca zorunlu olan alanlarda, teknik alt yapı hizmetlerinin uygulamalarının Koruma Bölge Kurulunun uygun göreceği şekli ile yapabileceğine" hükmü uyarınca projenin; yapım aşamasında doğal yapının sürdürülebilirliğinin sağlanması için flora, fauna ve ekosistem bütünlüğünün korunması amacıyla her türlü çevresel önlemlerin alınması, coğrafi yapıya bağlı olarak tünel (ekolojik koridorlar), alt ve üst geçişler gibi farklı yapıların kullanılarak habitat parçalanmasının önüne geçilmesi, alandaki doğal step dokusunun korunması amacı ile peyzaj çalışmalarının yapılması, kaynakların verimli kullanılması, mevcutta bulunan yolun iyileştirilmesine yönelik olması, çevresel değerlerin korunmasına yönelik gerekli tedbir ve düzenlemelerin alınacağı yönünde taahhütlerin verilmiş olması hususlarıyla, uygun olduğuna güzergah geçişi üzerinde yer alan su kaynakları ve dere yataklarına ilişkin Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün görüşleri doğrultusunda uygulamaya geçilmesine karar verilmiştir.

İstanbul-Kocaeli Karayolu Projesi ile ilgili olarak Kocaeli Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Komisyonunun 28.06.2018 tarih ve 605 sayılı kararı gerekli şartları belirlemiş ve projenin bu şartlar ile gerçekleştirilmesini uygun görmüştür. ÇED Raporuna tüm İnceleme Değerlendirme Komisyonu üyesi kurumların uygun görüş vermelerine müteakip Bakanlığımızca proje ile ilgili "ÇED olumlu" kararı verilmiştir.

Bölge Komisyonunun proje ile ilgili olarak olumsuz bir görüşleri bulunmamaktadır.02.11.2018 Tarih ve 2018.ÇMO.KCL. 0146 Sayılı Kocaeli Çevre Mühendisleri Odasının proje ile ilgili değerlendirmeleri Nihai ÇED Raporunun ilgili bölümlerinde irdelenmiş alınacak önlemler belirlenmiştir.

3-Proje ile ilgili olarak; 19.03.2014 tarihinde Kocaeli ve 20.03.2014 tarihinde İstanbul İllerinde Halkın Katılımı, 30.06.2014 tarihinde İnceleme Değerlendirme Komisyonu (İDK) toplantısı gerçekleştirilmiş olup proje kapsamında teşkil edilen İDK üyelerince ÇED Raporu incelenmiş ve tüm kurumların uygun görüşleri ile "ÇED Olumlu" kararı verilmiştir.

4-Proje alanında yapılan gözlemler ve literatür kayıtlarına göre proje alanı ve çevresinde olduğu tespit edilen 22 kuş türü tespit edilmiştir. Kuş türlerinin Avrupa'daki genel populasyon durumları gözetilerek hazırlanan IUCN'in tehlike durumuna göre tabloda görülen kuş türlerinin tümü "LC" (en az düzeyde endişe verici) kategorisindedir. Ancak bu kuş türlerini Türkiye populasyonları gözetilerek değerlendirme yapan RDB'listesine göre ise; Bern Sözleşmesine göre Ek-II listesinde dahil olan tür sayısı 10, Ek-III kapsamında olan ise 14'tür. Tablodaki türlerden 16 adet Y (yerli) olup, az sayıda (7) tür göçmen statüsündedir. Proje ile ilgili olarak Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün uygun görüşleri mevcuttur.

5-ÇED süreci proje ile ilgili tüm kurumların katılımları ile yürütülen bir süreçtir. Konu ile ilgili olarak Mülga Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili genel Müdürlükleri ve Kocaeli Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Komisyonunun uygun görüşleri ile "ÇED olumlu" kararı verilmiştir. Projenin yatırımı ve fizibilitesi ise Karayolları Genel Müdürlüğüne yapılmıştır.

6-Marmara Otoyolu Bağlantı Yolları Projesi'nin Ballıkayalar Tabiat Parkı kısmına ilişkin onaylanmış herhangi bir koruma amaçlı imar planı bulunmamaktadır.

